

Habitatové preference ťuhýka obecného a potravní nabídka v extenzivně obdělávané krajině

Potravní nabídka biotopu ovlivňuje jeho obsazení a ovlivňuje jak počty hnízdících ptáků, tak jejich hnízdní úspěšnost. Autoři sledovali počty a množství biomasy bezobratlých na čtyřech otevřených habitatech, v extenzivně využívané zemědělské krajině.

Využitelné výstupy:

Biotopové složení ťuhýčích teritorií

Průměrné ťuhýčí teritorium (n=266) obsahovalo 41,5 % luk; 11 % pastvin; 8,5 % úhoru a 39 % orné půdy. Na celé studované ploše přitom bylo zastoupení těchto habitatů následující: louky – 24 %; pastviny – 2,7 %; úhor 3,6 %; orná půda – 69,7 %. V ťuhýčích teritoriích tak byly preferované habitaty zhuštěny oproti jejich přítomnosti v krajině – ťuhýci si teritoria vybírali tak, že v nich měli 1,7 × více luk; 4,1 × více pastvin a 2,4 × více úhoru, než nabízela veškerá studovaná plocha. Z jejich výběru zcela vypadla orná půda. Podobné trendy jsou známy z mnoha jiných prací.

Potravní nabídka

:: Bezobratlí 4–10 mm

V této velikostní kategorii měli největší podíl mezi chycenými měli pavouků a brouků. Nejvíce bezobratlých bylo nachytáno na loukách a pastvinách. Málo bylo odchyceno na úhorech a zcela nejméně na orné půdě.

:: Bezobratlí nad 10 mm

Z větších bezobratlých se nejčastěji chytali brouci a rovnokřídlí. Nebyli zde žádní pavouci. Takto velkých bezobratlých bylo nejvíce nachytáno na loukách, dále na úhorech a pastvinách. Nejméně bylo odchyceno na orné půdě.

U obou velikostních kategorií tak byly nalezeny významné rozdíly v jejich nabídce v různých biotopech. Ťuhýci loví především brouky a blanokřídle, obzvláště větší velikosti – nad 1 cm. Větší kořist má pro ťuhýka lepší nutriční hodnotu vzhledem k energii, kterou musí vynaložit na její ulovení – je totiž lépe vidět, nepohybuje se příliš rychle a snadněji se tak uloví.

Je známá studie z Holandska, kde se úbytek větší kořisti podepsal také na úbytku ťuhýků. Velká kořist se proto zdá pro ťuhýky limitující. Vzhledem k tomu se jako nejvýhodnější biotopy pro ťuhýka zdají být pastviny, neboť na nich se vyskytují velcí brouci, a také úhory, jelikož zde žije velký rovnokřídle a blanokřídle hmyz. Naopak nejméně výhodným biotopem je bezesporu orná půda, neboť se tu vyskytuje obecně málo hmyzu, obzvláště toho velkého.

Důležitá je však nejen přítomnost potravy, ale také její dostupnost. Ťuhýci svou kořist loví metodou „sit and wait“, což znamená, že sedí na vyvýšeném místě a kořist kolem sebe vyhlíží. Když nějakou spatří, vydávají se za ní na zem nebo do vzduchu. Přitom platí, že lov na zem je energeticky méně náročný a proto jej ťuhýci preferují. K tomu je ale potřeba, aby vegetace nebyla souvisle příliš vysoká – aby měl sedící pták šanci ji vidět. Z toho vyplývá, že pastviny jsou v teritoriu ťuhýka velmi důležitým elementem. Role luk může být vyšší v období seče, kdy je porost krátký a přitom v louce může žít více kořisti. Ťuhýci také často sedávají také podél cest či pěšin.

Popsané habitatové nároky ťuhýků obecných se však netýkají výlučně tohoto druhu, ale jsou vhodné pro mnoho dalších ptačích druhů, obývajících extenzivní zemědělskou krajinu (z těch vzácnějších např. ťuhýk šedý, pěníce vlašská, dudek chocholatý, strnad luční apod).

Obrázek 1:

Průměrné počty nejdůležitějších druhů bezobratlých délky 4–10 mm, ve čtyřech biotopech

Obrázek 2:

Srovnání množství biomasy bezobratlých délky 4–10 mm, ve čtyřech biotopech

Obrázek 3:

Průměrné počty nejdůležitějších druhů bezobratlých delších než 10 mm, ve čtyřech biotopech

Obrázek 4:

Srovnání množství biomasy bezobratlých delších než 10 mm, ve čtyřech biotopech

Grafické přílohy:

[fig1.png](#) [1]

[fig2.png](#) [2]

[fig3.png](#) [3]

[fig4.png](#) [4]

Zdroj: Golawski A., Golawska S. 2008: Habitat preference in territories of the red-backed shrike *Lanius collurio* and their food richness in an extensive agriculture landscape. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungarica*: 89-97.

Zadal: Michal Němec

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/habitatove-preference-tuhyka-obecneho-potravni-nabidka-v-extenzivne-obdelavane-krajine>

Odkazy:

[1] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fig1.png>

[2] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fig2.png>

[3] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fig3.png>

[4] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fig4.png>